

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **Z. V.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 8. 9. 2000, č. j. OSZ-51-34/SD-Mu-2000, v řízení o návrhu na obnovu řízení, o námitce podjatosti vznesené ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Na 826/2003 vůči soudci JUDr. Petru Příhodovi

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Petr Příhoda **není vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. Na 826/2003.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 2. 7. 2002 zamítl Vrchní soud v Praze žalobu, již se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 9. 2000 uvedeného v záhlaví.

V podání ze dne 4. 2. 2003, které bylo dne 6. 2. 2003 doručeno Vrchnímu soudu v Praze, vznesl žalobce návrh na obnovu tohoto řízení; zároveň požádal, aby z řízení o tomto návrhu byli vyloučeni soudci Mgr. Jana Brothánková, JUDr. Marie Součková a JUDr. Petr Příhoda, kteří rozhodovali v původním řízení o žalobě. Uvedl, že tito soudci při projednávání a rozhodování věci v předchozím soudním řízení postupovali podle zjevně protiústavního zákona, podrobili žalobce řízení, které bylo v rozporu s Ústavou ČR i s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, a tím zmařili i pouhou naději, aby se žalobce domohl ochrany ústavně zaručených základních práv a svobod. To svědčí o tom, že jmenovaní soudci nejsou dostatečně právně ani lidsky erudováni k rozhodování v žalobcově věci.

Senát Nejvyššího správního soudu ve složení JUDr. Petr Příhoda, JUDr. Jaroslav Vlašín a JUDr. Vojtěch Šimíček odmítl žalobcův návrh na obnovu řízení usnesením ze dne 8. 10. 2003. Žalobce proti usnesení brojil ústavní stížností; té Ústavní soud vyhověl v té části, v níž žalobce namítal, že Nejvyšší správní soud před rozhodováním o samotném návrhu na obnovu řízení nerozhodl o námitce podjatosti soudce JUDr. Petra Příhody, a nálezem ze dne 16. 5. 2006 vydaným pod sp. zn. II. ÚS 551/03 zrušil usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2003. Zavázal přitom Nejvyšší správní soud k tomu, aby se před dalším rozhodováním o žalobcově návrhu na obnovu řízení vypořádal se vznesenou námitkou podjatosti.

JUDr. Petr Příhoda ve svém vyjádření ze dne 29. 6. 2006 uvedl, že ve věci sp. zn. 5 A 166/2000 u Vrchního soudu v Praze skutečně rozhodoval; to však není důvodem k jeho vyloučení. Jak zdůraznil, nemá žádný poměr k projednávané věci ani k účastníkům řízení a se zřetelem k tomu, že se jedná o podání označené jako návrh na obnovu řízení, není dán – s ohledem na § 132 s. ř. s. – ani důvod vyloučení ve smyslu § 8 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

Věc byla poté postoupena jinému senátu Nejvyššího správního soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti (§ 8 odst. 3 s. ř. s. *in fine*). Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení soudce JUDr. Petra Příhody z projednávání a rozhodování dané věci, a to z následujících důvodů:

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů není dán, a žalobce to ani nenamítá. JUDr. Příhoda se rovněž nepodílel na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení: „předchozí soudní řízení“ je totiž třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem a v němž se soudce podílel na rozhodování), nýbrž instančně (srov. č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci (tedy o zákonnosti rozhodnutí, jímž žalovaný stanovil žalobci výši příspěvku za službu) rozhodoval nejprve v řízení u soudu I. stupně (tedy krajského soudu, resp. Městského soudu v Praze) a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O tento případ se tu však nejedná. Žalobcova věc byla projednávána jen v jediné instanci, ačkoli přísně vzato se tak dělo postupně u dvou různých soudů. To však bylo dáno jen tím, že Nejvyšší správní soud převzal od Vrchního soudu v Praze věci neskončené do 31. 12. 2002 a ve věcech skončených pak nastoupil na jeho místo i tam, kde by Vrchní soud v Praze jinak byl ze zákona příslušný jako soud, který ve věci již dříve rozhodl; tak tomu bylo právě u návrhu na obnovu řízení. Nejvyšší správní soud tedy v řízení vedeném u něj pod sp. zn. Na 826/2003 nevystupoval jako soud vyšší instance, jemuž náleží přezkoumávat zákonnost rozhodnutí vydaného soudem nižší instance, nýbrž jako soud I. stupně, který vydal rozhodnutí, proti němuž směřuje návrh na obnovu řízení (§ 113 s. ř. s.).

Již z tohoto důvodu zde není možno hovořit o „předchozím soudním řízení“ tak, jak je má na mysli § 8 odst. 1 s. ř. s. Vedle toho zde není dána ani totožnost věci, která je implicitně obsažena v pojmu „projednávaná věc“: při rozhodování o tom, zda jsou tu ve věci dány důvody obnovy, a tím spíše o tom, zda je vůbec obnova řízení v konkrétní věci přípustná, se totiž soud zabývá právními otázkami zcela odlišnými od těch, které posuzoval při rozhodování o věci samé, tedy o zákonnosti či nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu. JUDr. Příhoda tedy vskutku již jednou rozhodoval ve věci, v níž byl žalobce účastníkem; tam ale šlo o věc jinou, což platí i přesto, že tato první věc (resp. způsob rozhodnutí o ní) zavedla žalobci příčinu k zahájení řízení o druhé věci, tedy o návrhu na obnovu řízení. Ani rozhodování soudce v jiných – souvisejících či nesouvisejících – věcech však nemůže vést k vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 s. ř. s. *in fine*): právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti

nevýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti. Podobně nepřípadný je i poukaz žalobce na nedostatek „právní a lidské erudice“ rozhodujících soudců včetně JUDr. Příhody. Soudu rozhodujícímu o námitce podjatosti nepřísluší zkoumat, zda soudce, jehož podjatost je namítána, je dostatečně právně vzdělaný a lidsky zralý: jeho úkolem je toliko zjistit, zda je přítomna některá ze skutečností zakládajících podjatost soudce. Tyto skutečnosti byly vyjmenovány výše; žádná z nich u JUDr. Příhody není dána a míra jeho právních znalostí či pozitivních lidských vlastností, které mu žalobce upírá, je při posuzování existence podjatosti nepodstatná.

Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu